

Az UB I tÅ-pusÅ⁰ tengeralattjárÅ³k tÅrtÅnete

Contributed by olaf
2006. May 24. Wednesday 23:03

There are no translations available

A monarchia hadvezetQsÅöge 1913-ban a NÅömetorsÅígi Germania mqveknÅö megrendelt Åítt nagy tengeralattjárÅ³t. A hÅíborÅ⁰ kitÅírtÅösekor azonban a mÅír majdnem kÅösz naszÅídotkat a nÅömet kormÅiny lefoglalta, Åöcs sajÅít flottÅíjÅíba sorolt. A hÅíborÅ⁰ elsQ Åöve bebizonyÅ-totta, hogy milyen nagy szÅ¼ksÅög van az AdriÅjn a tengeralattjárÅ³kra. EzÅört a csÅíszÅíri Åöcs kirÅílyi haditengerÅöszet a lefoglalt Åítt nagy naszÅídot pÅ³tlÅísjÅíra 1915 QszÅön hÅírom partvÅdelmi cÅölokálszolgÅíllÅ³ tengeralattjárÅ³t rendelt a nÅömet gyÅírtÅí. A hajÅ³kat szerzQdÅöcs szerint nÅögy Åöcs fÅö hÅ³napon belÅ¼l vonas szÅötszerelt Åíllapotban kellett PÅíjÅíba juttatni.

A hadvezetQsÅög megrendelt hajÅ³kon kÅ-vÅ¼l sÅ¼rgQsen mÅög kÅöt naszÅídot kÅört. A nÅömet vezetQsÅög az indoklás jogosnak talÅíta, Åöcs a mÅír vÅ-zrebocsÅíjtott UB 1 Åöcs UB 15 tengeralattjárÅ³kat kiemeltetÅöcs Åöcs PÅíjÅíba szÅíllÅ-ttatÅí 1915 mÅíjus 16-Åín megÅörkeztek meg. A PÅíjÅíba Åörkezett naszÅídot ÅísszeszerelÅösi munkÅílatai

A kÅöt naszÅídot ÅísszeszerelÅöcsÅöt azonnal megkezdtÅöcs, Åöcs jÅ⁰nius 4-Åön sikerÅ¼lt is azokat szolgÅílatba ÅíllÅ-tani. A UB 10-Åö, az UB 15 U 11-Åö lett Åítkeresztelve, Åöcs ezen a nÅöven kezdtÅöcs meg szolgÅílatukat a csÅíszÅíri Åöcs kirÅílyi flottÅíjÅíba kÅöt hajÅ³ nÅömet legÅönysÅöggel, de osztrÅík-magyar zÅíszlÅ³ alatt hajÅ³zott. Erre azÅört volt szÅ¼ksÅög, mivel a naszÅídot eleinte a csÅíszÅíri nÅömet haditengerÅöszet tulajdonai voltak, viszont NÅömetorsÅíg augusztus 28-ig nem Åíllt hadiÅíllapotban OlaszorszÅíggal.

A nÅömet legÅönysÅögre azÅört volt szÅ¼ksÅög, mivel az Åöj hajÅ³k kezelÅöcsÅöben az osztrÅík-magyar legÅönysÅögneknél volt kellQ tapasztalata. A csÅíszÅíri Åöcs kirÅílyi haditengerÅöszet az U 10-et jÅ⁰lius 12-Åön, az U 11-et jÅ⁰nius 18-Åín vette Åírszólta be vÅöglegesen a flottÅíjÅíba.

A tavasszal megrendelt hÅírom tengeralattjárÅ³ a brÅömai Weser-MqveknÅö elkÅöszÅ¼ltÅ¼k utÅín augusztus vÅögÅön, vasárnap szeptember elejÅön Åörkezett meg vonaton PÅíjÅíba, szÅötszerelt Åíllapotban. A hÅírom Åöj naszÅídot az U 15, U 16, Åöcs az U 17 nevet kapta. ÅísszeszerelÅöcsÅ¼k utÅíni elsQ prÅöbajÅírataikra szeptember 12-Åön, 29-Åön Åöcs 30-Åín kerÅ¼lt sor. MindhÅí tengeralattjárÅ³t október 6-Åín ÅíllÅ-tottÅík szolgÅílatba.

Az U 15-17 tengeralattjárÅ³k nÅömileg kÅ¼lÅínbÅítek az U 10 Åöcs az U 11 naszÅídotkÅí, mivel az UB I tÅ-pusnak mÅídosÅ-tott vÅíltozatai voltak. Az alÅíbbi kÅöt Åíbra jÅí szemlÅölteti a kÅöt vÅíltozat kÅírtÅítti kÅ¼lÅínbÅögeket. U10-U11 tornya U 15 U16 U17 tornya

Å Å KÅöszÅ-tettÅö kÅöpÅ-tÅöcs Åöve SzolgÅílatba ÅíllÅ-tva* U 10 Friedrich Krupp Germania-Werft AG Kiel-TengerÅöszeti ArzenÅíli PÅíla1914-151915. 07. 12U 11AG-Weser BrÅöma-TengerÅöszeti ArzenÅíli PÅíla1914-151915. 06. 18U 15AG-Weser BrÅöma-TengerÅöszeti ArzenÅíli PÅíla19151915. 10. 06U 16AG-Weser BrÅöma-TengerÅöszeti ArzenÅíli PÅíla19151915. 10. 06U 17AG-Weser BrÅöma-TengerÅöszeti ArzenÅíli PÅíla19151915. 10. 06

** A cs. Åöcs kir. haditengerÅöszetnÅö tÅrtÅönt szolgÅílatba ÅíllÅ-tÅíst jelÅíli a dÅíjtumHosszÅösaíga:27.8 mSzÅölessÅöge: 12.5 mMerÅ¼lÅösi mÅölyÅöge:3 mVÅ-zkiszorÅ-tÅísa:127.5 t /142.5 tMeghajtÅísa:1db nÅögyhengeres Diesel motor (60 LE), 1 db villanymotor (120 LE), egy hajÅ³csavar.SebessÅöge:9 cs / 6 csHatÅírtÅívoltsÅíjg:1200 tmf/4,9 cs felszÅ-nen 65 tmf/2.5 cs vÅ-z alattMaximÅílis merÅ¼lÅösi mÅölyÅöge:50 mFegyverzete:TorpedÅvetQ vetQcsÅívek:2db 45 cm-es torpedÅvetQcsQGyorstÅ¼zelQk:1 db gÅöppuskaLegÅönysÅöge13 fQ + 2 tisztAz osztÅíly hajÅ³i:U 10, U 11, U 15, U 16, U 17

Az U 10 tengeralattjárÅ³ hadmqveletei:

Az U 10 nagyobbbrÅöszet az Adria Åöszaki rÅöszÅön cirkÅílt. 1915 jÅ⁰nius 6-Åín Åíllt szolgÅílatba az U 11 tengeralattjárÅ³val egyÅ¼tt. ElsQ ÅöjÅín 13-a Åöcs 18-a kÅírtÅítt Trieszt elQtt teljesÅ-tett szolgÅílatot, ahol az U 3 tengeralattjárÅ³t vÅíltotta fel. MÅísondik ÅöjÅíra 24-Åön indult PÅíjÅíbÅí, Åöcs Velence elQtt QrkÅírdÅítt. KÅöt nappal kÅöcsQbb megtorpedÅzta az olasz U 5 torpedÅnaszÅídot. JÅ⁰lius 12-Åön vette Åít a csÅíszÅíri Åöcs kirÅílyi haditengerÅöszet. EttQl kezdve hajÅ³zott teljesen osztrÅík-magyar legÅönysÅöggel. A hajÅ³ elsQ parancsnoka Karl von Unczowsky sorhajÅ³hadnagy volt. Szeptember 16-Åín Åöj parancsnokot kapott Leo Prasil sorhajÅ³hadnagy szemÅölyÅöben, aki korÅíbban az U 5 tengeralattjárÅ³n szolgÅílt mÅísondiktÅönt.Az U 10 tÅímaszpontjÅín. MÅíggÅítte egy Hollad tÅ-pusÅ⁰ tengeralattjárÅ³, a mÅíggÅítt az U14 horgonyoz

1916 januÁrjÅíban elejÅön az U2, U 4 Åöcs az U 10 tengeralattjárÅ³k egyÅ¼tt QrjÅíratottak Trieszt elQtt. Az Åöcs mÅísondik felÅötQl tiszték Åöcs tiszthelyettesek kikÅöpzQhajÅ³ja volt. KÅírtÅíttben a sajÅít partokat vÅöde, valamint az Åöcszak olasz vizeket QrjÅíratott. A naszÅídot tÅímaszpontja ezutÅín Brioni maradt egÅöcsen az utolsÅ³ ÅöjÅíig.U 10 menetkÅírtÅíben

1918, mÅíjus 26-Åín Ulmanky JÅínost neveztÅöcs ki parancsnokÅívÅí. TÅíbbszÅírt futottak ki QrjÅíratra, tÅíbbnyire az olasz Caorle elQtt QrkÅírdtek. A naszÅídot jÅ⁰lius 7-Åön kihajÅ³zott BrionibÅí QrjÅíratra. MÅísnap Margherita-Cortelazzo kÅírtÅítt

hajás zott. 9-én aknájnak ¼tkájztt. A tengeralattjárás elslylyedését Toniutti Kájroly rá;diájváj-ráj;sz a kájvetkezéskájette meg:

Estefelő, egyszerre csak egészen vájratlanul, tompa dájrenés reszketteti meg az U 10-et, és a hajás nyomban fődQl. Benn az ájllvájnyokrás minden, ami nincs csavarral a talpzatájhoz erQs-tve, vad csájrájimpájllással esik le. Egyidejleg a villanyvilágájis kiálszik. A parancsnok persze nyomban kiadja a parancsot, hogy a szájksájgvilájgáj-tájst indájtsáj meg, de az akkumulátorok májir nem mqkájdnek. A sájket sájttásájgben egyszerre csak azt áörzik, hogy a halaminek csendesen nekiájtdik: nyilájivalás, hogy lesájlyedt a tenger májlyájre, s most áörte el a tengerfeneket. A sájttásájgben egy kájtsájgbeesett kiájltájis harsan vájgig a hajásn:-A torpedáscsQ mellett váj-z ájmlik a hajásba!Csakug hallani, amint a betásdulás váj-z csobogva zuhog be a hajás testájbe. Májir elájörte az elektromos elemeket, aminek kájvetkezéskben máörge kájrgájz fejlQdik, ezenfeláj pedig a hajás egészes teste villanyájrammal teláj-tQdik, áogyhogy a folyamatosan rájzás ájramok miatt kájnszenvedés a vason ájllni a levegQ mind jobban ájsszeprájsselQdik, s az emberek arcájin a finom hajszájerek sorra megpattannak; nincs májir egyetlen ember sem, akinek orájin, szájájin, de máög a szemájbQl is ne folya a vájör. Csak egy lehetQsájg van, ami talájin máög segáj-t. A hajásnak meg kell vájllnia a hullás tájnk (a kájlsQ, kájnnnyen eltájvolájthatás fenájksájlytáj), amely egyájbkájnt azt a cájolt szolgálja, hogy a naszájz sájksájg esetájon hirtelen váj-z aláj merájlhessen. Igaz, hogy ha ezt a hullás tájnkájtt leejtik a hajás testájörQl, s ez a manQver sikeráj, akkor tájbbáj nem merájlhettek váj-z aláj, máög akkor sem, ha kájráájlyájttájk ezer ellensájges ájgyáj torka grájinájtvihart okájz felájájk. De mindegy, bájirmi sors is jobb, mint itt lent, tehetetlenáj megfulladni!A vezájnyszájra a hullás tájnk csakugyan levájlik a hajásrá, azutájin náhájny percnyi izgatott figyelés, majd odafenn a parancsnoki torony kerek ájvegáj egyszerre halvájnyan derengeni kezd a vilájgossájg

Megmenekájltájnk!áAz U 10 az ájtalakáj-tott parancsnoki toronnyal

Segáj-tájgájre kifutott a PM2 Qrnaszájz, majd egy torpedásnaszájz. Sikertelen vontatájsi káj-sájörlet utájin a hajás elmeráj 25-én a Herkules mentQhajás kiemelte a tengeralattjárás és Trieszte vontatta. A munkájlatokat a Csepel rombolás és káj Qrnaszájz biztosáj-totta. Az U10 ájájájájpáj-tájst megkezdtájk, de a hájboráj vájgájig nem tudájk befejezni.

Á

Az U 11 tengeralattjárás hadmqveletei a hájboráj alatt:

1915, jánius 4-én ájlláj-tottáj szolgájlatba az U 11 tengeralattjárás testvárhájájjával az U 10-el egyájtt. Ekkor máög n legájnyájg szolgájlt rajta. Náogy nappal kájqsQbb indul elsQ Qrjájratájra Velence partjai eláj, ahol 10-én elsájlyesztet olasz Medusa tengeralattjárás.

Jájnius 18-ájin kerájlt vájglegesen a csájzájri és kirájlyi haditengerászet tulajdonájba. ElsQ parancsnoka Ludwig Eberhardt sorhájshadnagy volt.

Szeptember 20-ájin a Cattarás-ájbjájbe hajás zott. Tájbnyire Albájnia vizei elQtt Qrkájdájtt az áöv vájgájig az U4, U11, U16 tengeralattjáráskkal egyájtt. November 8-ájin megtorpedás zott egy Tripoli osztájlyáj rombolás, a hajás azonban nem sájlyedt el. Hazafeláj menet a Cattarás-ájbjájben ájsszeájtkájztt a Dalmat gQzájssel és a merájlájosi kormájny megsájörájlt. A javáj-táj sok elvájgájse miatt dokkba ájllt, ahonnan november 19-én tájvozott. December 4-én áj periszkapott.

1916 januájir 8-ájin naszájz majdnem megtorpedás zta az U 14 tengeralattjárás a Mati.folyás torkolatájináj. 21-én Qrjájratasorájin feltartás ztatta és a Cattarás-ájbjájbe káj-sájörte az olasz Palasciano kájrhájzhájst ellenQráj és cájájájáj.

Augusztus 29-én felsáj-ni egysájgekkel kájzájjs akciásban vett ráészt. A Sankt Georg és a Kaiser Karl pájncájlos cirkáj Wildfang, Turul, Warasdiener romboláskkal és a 83F, 85F, 87F 88F torpedásnaszájzokkal kájttelájket alkotva kifutottak az olasz partok eláj. Kájájáj kájttelájkben a Novara, Helgoland gyorscirkájlájkkal és a Balaton, Csepel romboláskkal egyájmqkájdvé flotta tájntetájst rendeztek. Cájjuk az volt hogy a kifejlQdQ harcban az ellensájget a lesben ájlláj U4, U11, U15 U 16, U17 tengeralattjárás eláj csalja. Az ellensájg azonban nem jelent meg.

Ásj parancsnokot helyeztek ráj, Johann Krsnjavi sorhájshadnagy szemájlyájben.

December 31-én elhagyta kájttQájst és az olasz partok feláj indult Qrjájratra, amelyrQl januájir 5-én táört vissza.

1917, februájir 5-én ájabb Qrjájratra indult, majd 9-én szintáj. Februájir 21-én ájra kihájás zott tájmaszpontjájrá. 27-áj U11 tengeralattjárás egy rombolásval harcolt. A rombolás bombáj meghibáj;sdájst okoztak a tengeralattjárásn, ezájört haza táört.

Májrcius kájzepáj Pájájba irájnyáj-tottáj áj, ahol ájprilis eleájig dokkban ájllt. Ezutáj kájájájnbájzQ káj-sájörleteket az U11-en, majd a hájboráj vájgájig iskolahájskájnt ájzemet. Ájllomás helye hol Pájájban, hol Brioniban, hol pedig Fiumájban volt.

Az U 15 tengeralattjáró hadmqueletei a háború alatt:

1915, október 6-án Állát-tóti szolgálatba az U 15 tengeralattjáró az U 16. Az az U17 tengeralattjárókkal egyet.

November elején december végéig Albánia elött Qrkádtt az U 4, U11 Az az U 16 tengeralattjárókkal egyet. December 18-án felrobbantotta az Erzen trabakelt, három nappal később pedig a Figlio Prelogiona vitorlást. Práratáró 28-án érkezett vissza a cattarói tengeralattjáró támaszpontra.

Következéven elQszár január 9-én indult bevétre. Ebben a hánapban is Albánia elött Qrkádtt. 24-én sikertelenül támadott meg egy rombolót. Február 11-én Antivariban Ájszakázott. 26-án ismét Albánia elött házött. Később talákozott az U6 tengeralattjáróval. Duzar elött, miközben akkumulátorait táltte egy ellenséges tengeralattjáró támadásárelt meg ellene támadást. Nagy nap később érkezett vissza Állomshely.

Márciusban ismét Albánia elött cirkált. Május 14-én jobbra indult. Másnap periskópja mehibódott, de kijavították. 17-én megtorpedázta az olasz Stura gZást. Másnap horgonyt vetett kikötőben.

Június 21-én az Otrantói szorosba indult. 23-án sikeresen ellyesztette az olasz Citta di Messina segédcirkálóit. Az a francia Fourche rombolót, amelyik a későretet latta el. Cattaróba másnap este érkezett meg.

Október 26-án ellyesztett egy gZást.

16 tengeralattjáró tártánete a háború alatt

Az U 16 tengeralattjáró 1915 október 6-án Állát-tóti szolgálatba a U15, Az az U17 tengeralattjárókkal egyet. November elején az éven végéig folyamatosan Albánia elött Qrkádtt az U4, U11, U15, tengeralattjárókkal egyet. Első parancsnoka lovag Orest von Zopa sorhajóhadnagy volt.

November 20-án ellenözite, majd tjtira engedte a Fiore Albania vitorlás gZást. November 23-án felrobbantotta az olasz Unione motorost, majd egy gZást kvetve behatolt San Giovanni di Medua kikötőbe, Az később gZástre indát-torpedát, melyek azonban mehibódtak, Az a tengerfenékre slyedtek. A naszd kifelött tartott a kikötőben, amik iszapba fáródott az orra. Innen csak kis idő múlva sikerült kiszabadítani, ekkor a lendlett a fesznre emelkedett. A parti tegek lvtást adtak le rá, de nem sikerült eltalálniuk.

December 3-án ismét Albánia elött Qrkádték, de a prtgettyqs tájola hibája miatt vissza ttek a bázisukra. Másnap ismét átnak indult. 5-én ellenöziták a Xephanie vitorlást, december 7-én elfogta a Fiore Albaniat Az Cattaróba vont.

Az 1916 március 8-át U16 tengeralattjáró Albánia partjai elött cirkált. Javátisa után július 15-én indult jobbra Qrjáratra, de motorjai nem mkték mebzhatán, Ágy hamarosan jra visszatárt. Augusztus, 1-én indult prába jratra, majd 13-én bevétre az Otrantói-szorosba. Itt megtámadott egy francia rombolót, de támadása nem sikerült. Práratáró 19-én tárt vissza a támaszpontjira. Augusztus 28-án indult jobbra. Ez áttal a Laghi-fok Brindisi vonal Qrkádtt. A rossz idjárás Az a tájola mehibódása miatt visszafordult. Augusztus 11-én a TURUL rombolás későretében érkezett meg bázisjira, este a hibák javátisa után jra kifutott. Erről az tjtjáró már nem tárt vissza október 17-én megtámadta Az ellyesztette az olasz NEMBO rombolót, amely utols bombáival a tengeralattjáró slyesztte el. U 17 tengeralattjáró tártánete a háború alatt

1915, október 6-án Állát-tóti szolgálatba az U 16 tengeralattjáró az U 15 Az az U 16 tengeralattjárókkal egyet. Október 25-én Velence partjai elött Qrjáratozott. December 9-én parancsnoka Zdenko Hude ek sorhajókapitány volt a parancsnoka. December 30-át bázisa Cattarói-Állát lett.

1916, január 1-én slyesztette el az első házást, egy vitorlást. Közben egy ellenséges romboló támadta meg, amely el sikerült elmenekülnie. Január Az február hánapokban a szerb hadsereg evakuálása alatt az albán partok kzelében Qrkádtt. Tábszár későrelt meg támadást, de mindannyiszor sikertelenül.

Február 23-án Duzar elött járt, ahol sikertelenül támadott egy gZást. Dötán három INDOMITO tápusó rombolás prábálta meg ellyesztteni. Ástja során tájola elromlott ezárt haza tárt.

Március 14-ig javátismhelyben volt, ahol tájola kicserélték egy korszerőbbre. Másnap, első alkalommal lógitámadás ére.

Április 5-én az U 17 tengeralattjáró az olasz partok elött Qrjáratozott. Belefutott egy házást ktelébe, de támadást nem sikerült végrehajtania, mivel felfedezték Az a későrt torpedásnaszdok megtámadták. Később nappal később indult támaszpontjira, ahol egy hátre szárazdokkba Állát-tóti.

A javátisok után május 22-én indult jobbra, a Ján-tengerre. Június 10 Az 14-e kzt az Otrantói-szorosban cirkált. Itt az olasz Orfeo torpedásnaszdal későrt is harci érintkezébe került. Haza ártve alapos vizsgálatoknak

vetették alá.

Következően a július 7-én futott ki. Másnap a Novara körüli területet fedezte, majd az Otrantói szorosban került először a 10-én kelt INDOMITO-típusú rombolóval találkozott, melyek között az IMPETUOSO-t sikerült elsüllyesztenie.

Irodalom:

- Bak József et al: Hadihajók; Zrínyi kiadás 1984.
- Csonkarti Károly: A ZENTA körüli kezdett; Mára kiadás 1986.
- Csonkarti Károly: Az Osztrák-Magyar Monarchia haditengerésze; Kossuth kiadás 2001.
- Csonkarti Károly: Császári és királyi hadihajók; Hajja & Fiai kiadás 2002.
- Kiss Csaba: A Császári és Királyi flotta kőzirat
- Sárhidi Gyula: Tengerék szörke farkasai Petit Real Könyvkiadás, 2001
- <http://www.hszk.bme.hu>
- <http://www.sweb.cz\Feldpost>
- <http://www.kriegsmarine.at>
- <http://www.kuk-kriegsmarine.at>
- <http://www.stile.conventry.ac.uk/cbs/staff/beece/ahnavy>
- <http://www.naval-history.net>
- <http://www.neuhaus-electronics.at>
- <http://www.hera.mni.fh-giessen.de>
- <http://www.kriegsmarine.at>

Â

Â